

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izvešči nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NEKRUVAVI PUČ V AVSTRIJI

V senci heimwehrovskih bajonetov je sinoči vodja avstrijske Heimwehr knez Starhemberg izsilil preosnovo vlade ter si osvojil vso oblast v Avstriji

Dunaj, 18. oktobra. r. Sinoči je bila na dramatičen način izvršena preosnova avstrijske vlade. Ze okrog polnoči se je govorilo, da je pričakovati ostavke cele vlade ter velike osebnostne spremembe v njeni sestavi. Širile so se tudi vesti, da je nižjeavstrijska Heimwehr mobilizirana in da maršira proti Dunaju.

Ob 5. popoldne je bila zares proglašena splošna in najstrožja pripravljenost vse dunajske policije in vseh na Dunaju nastanjenih vojaških oddelkov. Pred poslopjem zveznega kancelarja, posameznimi ministrstvi, zlasti pa okrog poslopja dunajskega radio-potaja so bile razvrščene izredno močne policijske straže. Kmalu za tem se je sestaval v poslopju zveznega kancelarja ministrski svet. Kakor se zatrjuje iz okoliščin ministra Feyja, vodje dunajske Heimwehr, ki se te seje ministrskega sveta sploh ni več udeležil, je bila že pred sejo podana ostavka cele vlade. Šlo je torej samo za konferenco ministrov, na kateri so sestavljali listo nove vlade in izbirali ljudi, ki naj vstopijo v njo. Ze takrat se je izvedelo, da Fey in minister socialne politike, znani heimwehrovec Neustädter-Stürmer, ne bosta več novi vladi. Prav tako je bilo že vnaprej določeno, da izpadejo iz vlade vodja avstrijskih krščanskih kmetij, cev Reiter ter dosedanjji podtajnik Karhinsky in dr. Hammerstein.

Vladnih krogih so priznavali, da je zares odlojena mobilizacija nižje avstrijske Heimwehr, ki je na avtomobilih na poti proti Dunaju, toda prikazovali so vse to kot »poskusno mobilizacijo«. V opozicijskih krogih pa se je zadrževalo, da je to mobilizacijo odredil sam podkancelar knez Starhemberg, vrhovni voditelj Heimwehra, ki je hotel

na ta način izvesti pritisk na ministrsko konferenco ter da sestavi novo vlado v senci heimwehrovskih bajonetov ter da odstrani iz vlade svoje osebne nasprotnike, med katere prispeva zlasti ministra Feyja, kmetijskega ministra Heiterja in finančnega ministra dr. Bureschna. Zanimivo je, da je minister Fey bas dan poprej zelo sveto prosil, vil triletnico svojega ministirovanja ter da je pri tej priliki prišlo do velikih demonstracij proti dunajskemu županu, ki ni dovolil, da bi na magistratu v proslavo tega jubileja izobesili heimwehrovske zastave.

Pod takimi okoliščinami je bila pozno zvečer sestavljena nova vlada takole:

Zvezni kancelar dr. Kurt Schuschnigg; podkancelar knez Ernest Rüdiger Starhemberg; zunanje zadeve Egon Berger-Waldenegg; notranja uprava in varnost Eduard Baar-Baarenfels; socialno skrbstvo univ. prof. dr. Dobretzberger; finance državni svetnik Ludvig Draxler; trgovina in promet Stockinger; pravosodje generalni prokurator dr. Robert Winterstein; kmetijstvo in šume dr. Ludvik Strobl; minister brez portfelja dr. Buresch ki bo obenem upravljal splošno gospodarstvo in predsedoval gospodarskemu svetu.

Državni podtajniki so: dr. Pertner za sodstvo, general Zechner za deželno brambo in Snigallo za socialno upravo in delavsko zavarovanje.

Iz sestave nove vlade se vidi, da je »domača revolucija« ki jo je vzprijel knez Starhemberg, v polni meri uspela. Novi notranji minister Baar-Baarenfels in novi finančni minister dr. Draxler sta izrazita pristaša kneza Starhemberga, dočim so iz vlade izpadli vsi ožji prijatelji ministra Feyja. Značilno je

tudi, da sta izpadla iz vlade edina predstavnik demokratične struje, Reiter in Buresch, tako da je sedaj pravi gospodar v vladi knez Starhemberg. Vrhutega je knez Starhemberg izsilil sklep, da se pod njegovim vodstvom združijo vse polvojaške formacije, ki pridejo pod komando Heimwehra. Na ta način je dobil knez Starhemberg na čelu Heimwehra brez krvave revolucije vso oblast v svoje roke. Ker so znane zveze kneza Starhemberga do Rima, smatrajo te spremembe ob enem za ojačanje italijanskega vpliva na avstrijsko notranjo in zunanjo politiko.

Dunaj, 18. oktobra. AA. Uradno kategorično demantirajo vesti, ki so že razširile po inozemstvu, da je zaradi rekonstrukcije vlade prišlo do hudih incidentov na Dunaju in v Nižji Avstriji. Povsod vladata mir in red.

Nemški komentarji

Berlin, 18. oktobra. AA. Večina listov je davi objavila komentarje o rekonstrukciji vlade v Avstriji. »Berliner Börsen-Zeitung« pravi med drugim, da je preosnova vlada deloma povzročila osebni spor med posameznimi člani dosedanje vlade, na drugi strani pa se je smatrala za potrebno spriti sedanega mednarodnega položaja. Po mnenju lista se je ojačil vpliv kneza Starhemberga, ki je za brez-pogojno sodelovanje v Italijo.

»Berliner Tageblatt« je mnenja, da po-meni rekonstrukcija avstrijske vlade korak v pravcu politične konsolidacije in ojačenja pozicij zmernih heimwehrovskih političnih krogov.

»Allgemeine Zeitung« pravi, da je bil Fey izločen iz kabineta, ker so zaradi njega že ponovno nastala nesoglasja in se je ponovno uprl tudi knezu Starhembergu.

nje italijanskih filmov z bojišč v Eritreji in Somaliji, da ne bi prišlo do demonstracij proti Italiji.

Razširjena mobilizacija v Italiji

Rim, 18. oktobra. AA. Včeraj je bil objavljen ukaz o mobilizaciji rezervnih oficirjev inženirske in letalske stroke letnika 1911 ter vseh gradbenih inženirjev poslednjih letnikov.

Izjava Mussolinija

Pariz, 18. oktobra. AA. Mussolini je dal poročevalcu lista »New York Sun« intervju, v katerem skuša opravičiti italijansko vojno v Abesiniji. Zasedba Abesinije, je rekel duce, je življenjskega pomena za mir in življenje Italije. In mi hočemo miru in življenja. Mussolini je dalje dejal, da Italija ne počne ničesar drugega kakor to, kar je že počela USA, kadarkoli je šlo za njeno korist. Omenil je dogodke v Mehiki in na Kubi, državljansko vojno med severom in jugom, vojno proti suženjstvu in vsa druga ameriška prizadevanja za organiziranje ameriške države in civilizacije njenega naroda.

Stališče Japonske

Tokio, 18. oktobra. r. Italijanski poslanik Auriti se je informiral v zunanjem uradu glede stališča Japonske v italijansko-abesinskem sporu. Kakor zatrjuje, je poslanik vprašal namestnika zunanjega ministra, kakšno stališče bo zavzela Japonska glede sankcij proti Italiji. Zastopnik zunanjega urada je baje odgovoril, da je stališče Japonske v vseh teh vprašanjih nespremenjeno. Japonska glede sankcij proti Italiji do sedaj ni dobila nobenega formalnega obvestila in se ne namerava vmešati v to akcijo, ker smatra sankcije DN za popolnoma njegovo interno zadevo.

Sankcije

Zeneva, 18. oktobra. z. Odbor za gospodarske sankcije proti Italiji je danes dopoldne nadaljeval svoja posvetovanja. Sestavljena je bila lista vseh surovin, ki služijo za izdelovanje vojaških potrebščin in kojih uvoz v Italijo bo zabranjen. Odbor je v zvezi s tem proučil statistične podatke o izvozu in uvozu teh surovin in podatke o svetovni proizvodnji. Druga lista se nanaša na prepoved uvoza petroleja, premoga in bakra. Ta lista pa bo uveljavljena še le potem, ko bo znano definitivno stališče Japonske, Nemčije, Japonske in Rusije.

Vedno večji prepad med Francijo in Anglijo

Angleški listi groze z očitnim prelomom s Francijo, ako ne bo podprla angleške politike sankcij proti Italiji

London, 18. oktobra. z. Po vesteh iz Pariza je Laval na sinočnjem sestanku na vprašanje angleške vlade, ali je Francija pripravljena podpreti Anglijo v primeru spopada v Sredozemskem morju, odgovoril z »da«. Oficielno bo francoska vlada sporočila svoj odgovor, ki bo pritriljen, prve dni prihodnjega tedna. Ne glede na te vesti pa angleški listi še vedno nadaljujejo grožnje proti Franciji, ki ji silno zamerijo njeno omahljivost. Listi ki so očitno inspirirani, ne dopuščajo nobenega dvoma, da bi neugoden ali omahljiv odgovor francoske vlade pomenil konec francosko-angleškega prijateljstva. »Daily Tele-

graph« piše, da je upati, da bo dala Francija jasen in pritriljen odgovor, kakor ga pričakuje vsa angleška javnost. Če pa se to ne bi zgodilo, potem je francosko-angleško prijateljstvo ogroženo in največji in najmočnejši steber varnosti in miru v Evropi porušen. V Stresi ustvarjena fronta je že davno razpadla. Če se sedaj poruši še francosko-angleško prijateljstvo, potem bo to tako hud udarec za Društvo narodov, da ga ne bo moglo pridobiti. Nihče ne zanika težavnega položaja, v katerem je Francija sedaj, toda vsak kol ima dva konca. In za enega se bo Francija morala odločiti.

Bojazen v Parizu

Prelom med Francijo in Anglijo bi pomenil konec Društva narodov in anarhijo v mednarodnih odnosih

Pariz, 18. oktobra. tr. V zvezi z nesoglasji, ki so se pojavila med Francijo in Anglijo zaradi sankcij proti Italiji in načina reševanja abesinskega konflikta, izraža pariški tisk vedno resnejšo bojazen v pogledu francosko-angleških odnosov. »Oeuvre«, ki pišeje razpoloženje v krogih Društva narodov, piše, da je Društvo narodov preživelo že mnogo težkih časov, toda tako resne krize, kakor jo preživlja sedaj, ne pomenijo niti najstarejši člani. Največji strah zavzema vse ženevske kroge ob misli, da bi se mogli Francija in Anglija za daljšo dobo let ločiti. Nihče si ne more niti zamisliti, kako bi se razvijal medna-

rodni položaj v Evropi, če odpade še ono minimalno jamstvo varnosti, ki obstoja v sporazumu in sodelovanju Anglije in Francije. Če se bodo obstoječa nesoglasja še poostriala, potem ni več nobenega dvoma, da je Društvo narodov bilo! Tudi »Echo de Paris« izraža mnenje, da bi ločitev Francije in Anglije pomenila katastrofo, ker bi se Anglija poslej zanimala za evropska vprašanja le v toliko, koliko bi bilo njej v korist. Francoski sistem v Srednji in vzhodnji Evropi bi razpadel in nemška politika bi imela svobodno polje ter bi bila še bolj osvojevalna, kakor je že sedaj.

Mussolini hoče kolonije

Mussolini bo sprožil v Ženevi novo razpravo o kolonialnih mandatih in zahteval novo razdelitev kolonij

Pariz, 18. oktobra. tr. Londonski dopisnik lista »Echo de Paris« poroča, da namerava Mussolini po informacijah iz poučenih krogov v kratkem sprožiti v Ženevi vprašanje nove razdelitve kolonialnih mandatorov. Italijanska vlada je o tem že svoječasno vodila razgovore z angleškim zunanjim ministrom in namerava sedaj zahtevati izpolnitev danih obljub, predvsem pa novo razdelitev kolonij. V angleških krogih so zaradi tega precej vznemirjeni, ker se boje, da bo istočasno stavila kolonialne zahteve tudi Nemčija, dočim sodijo, da bo Japonska v težnji da oslabi Anglijo, podpirala stališče Italije.

Zeneva, 18. oktobra. AA. Na včerajšnji prvi seji jesenskega zasedanja odbora za

mandate je bilo sporočeno, da želi zastopnik Japonske pristojnemu pododboru dati nek izjavo glede gospodarske enakopravnosti v pogledu mandatorov za one države, ki so prenehale biti članice Društva narodov. Povod za to izjavo je dala japonskemu zastopniku razprava, ki se je vodila na zadnjem zasedanju odbora, ko so nekateri delegati, med drugimi tudi palestinski, odrekli Japonski pravico do enakopravnosti. Kakor znano je bila ta zadeva praktično že rešena na pogajanjih med Japonsko, Anglijo in Francijo, pri katerih so se sporazumeli, da se očuva sedanje stanje. Prav tako so se odstranile tudi vse težave, ki so se pojavile glede japonskih mandatorov v južnem delu Tihega oceana, kakor tudi glede vrb, ki so si jih Japonci zgradili na tamkajšnjih otokih.

Pogajanja na mrtvi točki

Francoska posredovalna akcija doslej ni imela nikakega uspeha

Pariz, 18. oktobra. z. Ministrski predsednik Laval je imel sinoči ponovno dolg sestanek z angleškim poslanikom. Šlo je v glavnem za podporo Francije v primeru spopada med Anglijo in Italijo v Sredozemskem morju. Oba ministra sta ugotovila, da nesoglasja med Parizom in Londonom niso tolika, kakor jih slikajo listi. »Jour« se danes ponovno zavzema za to, da ostane Francija nevtralna ter da odkloni vsako sodelovanje pri vojaških sankcijah. »Echo de Paris« pa poroča, da je Laval predlagal Angliji kompromis, po katerem naj bi Anglija umaknila nekaj svojih največjih vojaških ladij iz Sredozemskega morja, za kar bi Italija umaknila svoje čete iz Libije. V tem primeru bi dala Francija Angliji na razpolago svoja pomorska oporišča v Sredozemskem morju. Razen tega je Laval zagotovil Angliji popolno solidarnost Francije, če se Anglija obveže, da ne bo izvajala nikakih individualnih sankcij in da zlasti ne bo zaprla Sueskega prekopa brez izrecnega naročila Društva narodov.

Pariz, 18. oktobra. r. »Matin« poroča, da je Mussolini takoj pripravljen pristati na ureditev italijanskega spora z Abesinijo, če Društvo narodov Italiji prizna deželo Tigre, če ji prizna

njene posebne interese v Abesiniji in odredi razorožitev abesinske vojske.

Ameriški opazovalec

Washington, 18. oktobra. AA. Major Norman Fiske je bil imenovan za pomočnika vojneza odposlanca pri poslanstvu Zedinjenih držav v Rimu. Jutri odpotuje iz New Yorka v Italijo. Fiske bo odpotoval v Eritrejo, kjer bo prevzel vlogo diplomatskega opazovalca, ako na to pristane italijanska vlada.

† Dr. Koderman

Maribor, 18. oktobra. Danes je prispele semkaj vest, da je umrl na svojem posestvu v Dobrni bivši mariborski odvetnik in znani nacionalni delavec na naši severni meji g. dr. Koderman.

Borzna poročila.

Carib, 18. oktobra: Beograd 7.—, Pariz 20.25.25, London 15.12, New York 307.25, Bruselj 51.70, Milan 25.—, Madrid 41.975, Amsterdam 208.175, Berlin 123.55, Dunaj 56.25, Praga 12.25, Varšava 54.65, Buharest 120.

Abesinci vdrlji v Somalijo

Prodrli so že 40 milj daleč na italijansko ozemlje — Tudi v Eritreji napredujejo

Djibuti, 18. oktobra. r. Včeraj je uspelo dvema velikima abesinskima konjeničkima oddelkoma prodrati v Italijansko Somalijo. Iz Ogadena prihajajo senzacionalne vesti o novih uspehih nizozemskega burskega polkovnika Siwianka, ki ima v italijanski Somaliji velika posestva, pa se je kljub temu pridružil Abesincem in prevzel poveljstvo nad vojsko, ki šteje 60.000 ljudi. Svojo vojsko je razdelil na polke po 4.000 ljudi in uspešno je prodrli 40 milj daleč v italijansko Somalijo. Abesinci so pod njegovim vodstvom v naskoku zavzeli trdnjavo Lugh. Bitka je bila zelo ogrožena. Vojška pod poveljstvom rasa Deste, ki šteje okrog 100.000 bojnikov, se med tem naglo pripravlja na odpor proti diviziji generala Grazianija. Večji oddelki abesinske konjenice se bližajo italijanskim postojankam južno od gorovja Musa Ali. Njihovo prodiranje opazuje francoska izvidniška letala, ki izvajajo izvidniške polete nad francosko Somalijo. Francoski piloti zatrjujejo, da se abesinska vojska pomika v smeri proti eritrejski meji, da bi pretrgala zvezo med Italijani ob gorovju Mussa Ali in Assa abom.

Abesinski cesar gre na fronto

London, 18. oktobra. AA. Reuter poroča iz Adis Abebe: Danes se je vršila revija, pri kateri je sodelovalo 50.000 vojakov. Prisostvovali ji je tudi abesinski cesar. Nato se je poslovil od 4.000 vojakov svoje garde, ki poidejo na severno fronto.

Pri reviji je stopil pred cesarja vojni minister ras Mulugeta, izdal sabljo in vzkliknil: Mi smo pripravljeni umreti za Abesinijo.

Ras Mulugeta bo jutri odpotoval v Desi, kjer bo glavni štab abesinske vojske. Tudi abesinski cesar misli čez nekaj dni oditi v Desi. Kot vrhovni poveljnik abesinske vojske je izdal proglas, v katerem daje svojim vojakom razna navodila in nagrade. Oba sinova kraljevskega abesin-

skega poslanika Benjamin in Josip Martin sta odpotovala v Abesinijo, kjer bosta kot vojna letalca sodelovala v armadi.

Italijanski poslanik interniran?

Pariz, 18. oktobra. AA. Havas poroča iz Rima: V tukajšnjih krogih mislijo, da so poslanika Vincija in italijanskega vojaškega odposlanca polkovnika Calderinija prepeljali iz abesinske prestolnice v Mogo, kraj blizu Addis Abebe.

Ras Guksa italijanski maršal

Pariz, 18. oktobra. Listi poročajo iz Asmare, da je italijanski maršal Badoglio včeraj priredil na čast rasu Guksa, ki je pristopil k Italijanom, svečano pojedino. Pri tej priliki je objavil, da je rasu Guksa podeljen naslov italijanskega maršala. Ras Guksa je nato izdal proglas, ki so ga italijanski letalci razširili po vseh obmejnih pokrajinah. Posledica tega proglasa je bila, da so se še štirje manjši plemenski poglavarji prešli na italijansko stran.

Tudi Marconi gre v Afriko

London, 18. oktobra. AA. Za radijsko zvezo med Rimom in Asmaro so uvedli sistem kratkih valov po najnovejšem Marconijevem odkritju. Marconi je po svojem povratku iz Brazilije izjavil, da se na ta način drugim radijskim postajam popolnoma onemogoči sprejemati depeše, ker aparati po njegovem sistemu na to takoj reagirajo, se zveza med obema postajama avtomatično prekine in dolžina te dni menja. Senator Marconi odpotuje te dni v vzhodno Afriko, kjer prevzema vodstvo radiotelegrafске službe.

Italijanski filmi v Egiptu prepovedani

Kairo, 18. oktobra. AA. Egiptsko notranje ministrstvo je prepovedalo predvajanje italijanskih filmov.

